

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS IR EUROPOS
BRANDUOLINIŲ MOKSLINIŲ TYRIMŲ ORGANIZACIJOS (CERN) 2004 M.
LAPKRIČIO 9 D. BENDRADARBIAVIMO SUSITARIMO PROTOKOLAS DĖL
LIETUVOS RESPUBLIKOS INSTITUCIJŲ DALYVAVIMO CERN
ATLIEKAMUOSE DIDELIŲ ENERGIJŲ DALELIŲ FIZIKOS BANDYMUOSE**

Europos branduolinių tyrimų organizacija (toliau – CERN), atstovaujama generalinio direktoriaus dr. Roberto Aymaro, ir Lietuvos Respublikos Vyriausybė (toliau – Lietuva), atstovaujama švietimo ir mokslo ministro dr. Remigijaus Motuzo (toliau – Šalis arba Šalys),

atsižvelgdamos į tai, kad

- 2004 m. lapkričio 9 d. CERN ir Lietuva pasirašė Bendradarbiavimo susitarimą dėl tolesnio mokslinio ir techninio bendradarbiavimo plėtojimo didelių energijų fizikos srityje (toliau – 2004 m. bendradarbiavimo susitarimas);

- Lietuva jau remia Lietuvos tyrėjus, kad šie galėtų dalyvauti CERN didžiojo hadronų kolaiderio (*angl.* LHC) mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtos programoje, pvz., projekte RD-39 (kriogeniniai jutikliai (*Cryogenic Tracking Detectors*)) ir projekte RD-50 (Radiacijai atsparūs puslaidininkiniai prietaisai). Lietuvos tyrėjai CERN gerai žinomi tuo, kad sukūrė specialius prietaisus, skirtus radiacijos sukeltiems jutiklių defektams stebėti, ir dėl sėkmingo naujų dalelių jutiklių puslaidininkinių pagrindų kūrimo iš naujoviškų medžiagų, tokių kaip SiC (RD 50);

- tolesni mokslinio ir techninio personalo mainai yra būtinas Lietuvos dalyvavimo CERN fizikos programose abipusiškumo pagrindu elementas;

- Lietuvos tyrėjų dalyvavimas tarptautiniame naujausiame mokslinių tyrimų projekte, kurį pristato Europos tarpyvyriausybinė organizacija, per jaunųjų tyrėjų švietimą ir perdavimą jiems technologinės patirties bei žinių, bus abipusiškai naudingas ir Lietuvos, ir tarptautinei mokslo bendruomenei,

s u s i t a r ė :

**1 STRAIPSNIS
Protokolo tikslas**

1.1. Šio Protokolo tikslas – sukurti ilgalaikę veiklos sistemą, kuri sudarytų sąlygas Lietuvos Respublikos universitetų, mokslinių tyrimų įstaigų bei Lietuvos mokslų akademijos (toliau kartu vadinami – Lietuvos Respublikos institucijos) studentams, mokslininkams ir technikos darbuotojams dalyvauti CERN vykdomuose didelių energijų dalelių fizikos bandymuose.

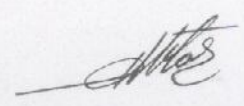
**2 STRAIPSNIS
Bendradarbiavimas**

2.1. Šalis bendradarbiauja per Lietuvos mokslų akademiją mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtos ir konstravimo veikloje, nurodytoje šiame Protokole.

2.2. Lietuvos mokslų akademija nustato CERN ir Lietuvos Respublikos institucijų bendradarbiavimo sritis, siekdama, kad kvalifikuoti Lietuvos Respublikos institucijų mokslininkai ir technikos darbuotojai dalyvautų:

2.2.1. teorinės ir eksperimentinės dalelių fizikos projektuose;

RL



2.2.2. medžiagotyros ir radiacijai labai atsparių kietojo kūno jutiklių projektuose;

2.2.3. LHC kompiuterių tinklų (LCG) ir susijusių informacinių technologijų projektuose;

2.2.4. iš anksto oficialiai susitarus Lietuvos mokslų akademijai ir CERN, kituose projektuose, susijusiuose su didelių energijų dalelių fizika, kaip antai astrofizika, atominė ir subbranduolinė fizika, kvantiniais skaičiavimais ir nanotechnologinių bei biotechnologinių procesų modeliavimu.

2.3. Šalys naudojasi savo bendradarbiavimo rezultatais išskirtinai taikiais tikslais.

2.4. Šio Protokolo 1 priede yra išvardytos Lietuvos Respublikos institucijos, kartu nurodomas jų pareikštas interesas dalyvauti atitinkamoje mokslinių tyrimų srityje, jei tokia informacija turima šio Protokolo pasirašymo metu.

2.5. Toks bendradarbiavimas nutraukiamas tik pasibaigus tam tikram projektui arba nustojus galioti šiam Protokolui ar raštu dėl to susitarus.

2.6. CERN gali sutikti, kad CERN Vasaros studentų programose dalyvautų Lietuvos Respublikos institucijų pagrindinių studijų studentai, jei CERN ir Lietuvos mokslų akademija kasmet susitaria dėl finansinių sąlygų ir šių studentų skaičiaus.

2.7. Išskirtiniais atvejais, jei Lietuva užtikrina visą finansinę paramą, CERN taip pat gali įtraukti Lietuvos Respublikos institucijų kandidatus į savo Technikos mokslų studentų ir Doktorantų programas, taip pat Lietuvos Respublikos aukštųjų mokyklų fizikos dėstytojus – į Mokytojų programas.

2.8. Lietuva prisideda savo įnašais pagal šį Protokolą tiek, kiek dėl jų oficialiai susitaria CERN ir Lietuvos mokslų akademija, pvz., per susitarimo memorandumus dėl dalelių jutiklių konstravimo, naudojimo ir kitų projektų.

3 STRAIPSNIS

Lietuvos įnašai

3.1. Lietuva, vadovaudamasi savo nacionalinės teisės aktais, suteikia Lietuvos mokslų akademijai šio Protokolo galiojimo laikotarpiui lėšas, reikalingas šio Protokolo 2.2, 2.6 ir 2.7 punktuose nurodytai veiklai.

3.2. Šiam tikslui pagal šio Protokolo 5 straipsnį Lietuvos mokslų akademija įsteigia Lietuvos fondą.

4 STRAIPSNIS

Koordinavimas

4.1. Lietuva vykdo šį Protokolą per Lietuvos mokslų akademiją, glaudžiai bendradarbiaudama su CERN. Šiam tikslui Lietuva paskiria Lietuvos mokslų akademijos prezidentą šio Protokolo koordinatoriumi.

5 STRAIPSNIS

Lietuvos fondas

5.1. Šio Protokolo koordinatorius užtikrina, kad Lietuvos fondu būtų naudojamas laikantis šio Protokolo sąlygų, vadovaujant Lietuvai ir glaudžiai konsultuojantis su Lietuvos mokslų akademija.



5.2. CERN užtikrina, kad į CERN sąskaitą Lietuvos pervestos lėšos būtų administruojamos ir kas mėnesį šio Protokolo koordinatoriui būtų pateikiamos šių lėšų naudojimo (pajamų ir išlaidų) ataskaitos.

5.3. Lietuvos fondu naudojamosi tik šiems tikslams:

5.3.1. fizikų, inžinierių ir technikų kelionės ir gyvenimo išlaidoms padengti, kad jie galėtų dalyvauti LHC programoje;

5.3.2. įnašams, padengiantiems susitartas LHC jutiklių konstravimo ir naudojimo lėšas proporcingai Lietuvos dalyvavimui šiuose bandymuose;

5.3.3. išlaidoms, medžiagoms ir įrangai, kurių reikia Lietuvos Respublikos institucijų studentams, mokslininkams ir technikos darbuotojams CERN ir kurios neįtrauktos į įprastą techninę paramą, suteikiamą CERN;

5.3.4. CERN patiriamoms išlaidoms, medžiagoms ir įrangai, kurias moksliniam darbui Lietuvos Respublikoje naudos Lietuvos Respublikos institucijos, bendradarbiaudamos su CERN per Lietuvos mokslų akademiją.

6 STRAIPSNIS

Darbuotojai

6.1. Lietuvos mokslų akademija užtikrina darbuotojų, turinčių reikiamų įgūdžių ir kompetenciją prisidėti prie bendradarbiavimo, atranką.

6.2. Lietuvos Respublikos institucijos padengia savo darbuotojų kelionės ir gyvenimo išlaidas, kai jie vyksta į CERN, jei Lietuvos ar kitų šaltinių įnašų neužtektų šiam tikslui.

6.3. Lietuvos Respublikos tyrėjams, kol jie lankosi CERN, pagal CERN darbuotojų taisykles ir nuostatus suteikiamas vartotojų arba neatlyginamų narių statusas. Jie paskiriami į eksperimentinio bendradarbiavimo CERN mokslinių tyrimų grupes ir (arba) CERN departamentus. Taip pat jie užregistruojami CERN vartotojų biure ir (arba) atitinkamame CERN departamente.

6.4. Lietuvos Respublikos tyrėjai lieka Lietuvos Respublikos institucijų darbuotojais ir šios institucijos, kaip darbdavės, prisiima išskirtinę atsakomybę už jiems mokamą darbo užmokestį ir jų socialinį draudimą, taip pat jų sveikatos draudimą ir jų atsakomybės trečiųjų šalių atžvilgiu draudimą tokio lygmens, koks būtų tinkamas būnant CERN regione.

6.5. Kiekviena Šalis imasi būtinų priemonių, kad užtikrintų kitos Šalies darbuotojų saugumo lygį, kai jie yra jos teritorijoje arba, kaip gali būti, tokį lygį, kuris atitiktų lygį, užtikrinamą tarpvyriausybės organizacijos darbuotojams.

7 STRAIPSNIS

Įgyvendinimas

7.1. Įgyvendinant šį Protokolą, Lietuvai atstovauja švietimo ir mokslo ministras, o CERN – generalinis direktorius.

8 STRAIPSNIS

Atsakomybė už bet kokios rūšies žalą

8.1. Atsakomybė už bet kokią galimą bet kokios rūšies žalą, kurią sukelia viena iš Šalių, nustatoma pagal 2004 m. bendradarbiavimo susitarimą pagal šalies, kurioje sukeliamą žalą, teisės aktus.

9 STRAIPSNIS

Sauga

9.1. Abiejų Šalių darbuotojai laikosi elgesio ir saugos taisyklių, galiojančių priimančiojoje institucijoje.

9.2. Bet koks elementas ar įranga, pagaminti ir naudojami bet kurios Šalies darbuotojų, atitinka pramoninės saugos taisykles, galiojančias priimančiojoje institucijoje, kurioje jie bus įdiegiami ir naudojami.

10 STRAIPSNIS

Intelektinė nuosavybė

10.1. Nepažeidžiant bet kuriame galiojančiame susitarimo memorandume nustatytų mechanizmų, Šalims kartu suteikiamos intelektinės nuosavybės teisės, kylančios vykdant šį Protokolą, ir Šalys sutinka suteikti viena kitai nemokamą, neatšaukiamą ir nuolatinę licenciją naudotis tokiomis teisėmis bet kokių mokslinių, nekarinių tikslų, įskaitant teisę sublicencijuoti tokias teises bet kuriai trečiajai šaliai moksliniams, nekariniams tikslams. Kiekviena Šalis apsaugo ir apdraudžia kitą Šalį nuo bet kokio netekimo ar žalos, kylančių naudojantis tokiomis teisėmis (įskaitant sublicenciją).

11 STRAIPSNIS

Galiojimas

11.1. Šis Protokolas galioja iki 2009 m. lapkričio 9 d. įskaitytinai, bet ne ilgiau negu galioja 2004 m. bendradarbiavimo susitarimas. Pasibaigus šio Protokolo galiojimui, bet kokia likusi nepanaudota Lietuvos fondo suma panaudojama pagal šio Protokolo 5.3 punktą.

11.2. Šio Protokolo pratęsimas aptariamas iki 2008 m. pabaigos, siekiant užtikrinti, kad Lietuvos tyrėjai galėtų nepertraukiamai dalyvauti CERN programoje.

12 STRAIPSNIS

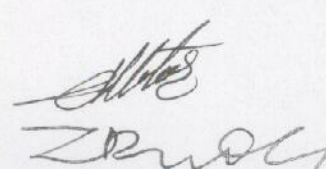
Pasirašymas

12.1. Lietuvos mokslų akademijos prezidentas, atsižvelgdamas į 2004 m. bendradarbiavimo susitarimo 6.2 punktą ir į savo dalyvavimą vykdant šį Protokolą, pasirašo šį Protokolą šalia Šalių įgaliotų atstovų.

13 STRAIPSNIS

2004 m. bendradarbiavimo susitarimas

13.1. Šis Protokolas yra neatskiriama 2004 m. bendradarbiavimo susitarimo, kurio sąlygos taikomos Protokolui tiek, kiek šiame Protokole nenumatoma kitaip, dalis.

Handwritten signature and a circular stamp, likely an official seal or signature of an authorized representative.

Pasirašytas 2005.11.22 (data) Geneva (vieta) dviem egzemplioriais anglų kalba ir dviem egzemplioriais lietuvių kalba, iš kurių, esant dviprasmybėms ar prieštaravimams, vadovaujasi pirmaisiais.

Europos branduolinių mokslinių tyrimų
organizacijos vardu

Lietuvos Respublikos
Vyriausybės vardu

generalinis direktorius

.....
Robert AYMAR



Švietimo ir mokslo ministras

.....
Remigijus MOTUZAS



Lietuvos mokslų akademijos vardu
prezidentas

.....
Zenonas Rokus RUDZIKAS




Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir
Europos branduolinių mokslinių tyrimų
organizacijos (CERN) 2004 m. lapkričio
9 d. bendradarbiavimo susitarimo
protokolo dėl Lietuvos Respublikos
institucijų dalyvavimo CERN
atliekamuose didelių energijų dalelių
fizikos bandymuose 1 priedas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS INSTITUCIJOS IR JŲ PAREIKŠTI INTERESAI
DALYVAUTI TAM TIKROSE MOKSLINIŲ TYRIMŲ SRITYSE, KIEK TAI YRA
ŽINOMA ŠIO PROTOKOLO PASIRAŠYMO METU**

I SKYRIUS

Lietuvos Respublikos institucijos

- | | |
|-----------------|---|
| 1. LMA | Lietuvos mokslų akademija |
| 2. MIF | Vilniaus universitetas (Matematikos ir informatikos fakultetas) |
| 3. MTMI | Vilniaus universitetas (Medžiagotyros ir taikomųjų mokslų institutas) |
| 4. TFAI | Vilniaus universiteto teorinės fizikos ir astronomijos institutas |
| 5. KTU | Kauno technologijos universitetas |
| 6. FI | Fizikos institutas |
| 7. VG TU | Vilniaus Gedimino technikos universitetas |
| 8. VDU | Vytauto Didžiojo universitetas |
| 9. VPU | Vilniaus pedagoginis universitetas |
| 10. PLLS | Pasaulinės laboratorijos Lietuvos skyrius |

II SKYRIUS

Pareikšti interesai

1. Teorinė ir eksperimentinė dalelių fizika: **TFAI, FI, VPU, VDU**.
2. Medžiagotyra ir kietojo kūno jutikliai: **MTMI, PLLS**.
3. LHC kompiuterių tinklai (LCG) ir susijusios informacinės technologijos: **visos įstaigos**.
4. Kiti projektai, susiję su didelių energijų dalelių fizika, kaip antai astrofizika, atominė ir subbranduolinė fizika, kvantiniais skaičiavimais: **TFAI, KTU, VDU, LMA**.
5. Kiti projektai, susiję su didelių energijų dalelių fizika, kaip antai nanotechnologinių ir biotechnologinių procesų modeliavimu: **MIF, TFAI, VG TU, MTMI**.